UCLouvain

Health literacy en de toekomst van de gezondheidsberoepen

Stephan Van den Broucke
UC Louvain

Metaforum
Leuven, 11 februari 2020

Health Literacy
(gezondheidsvaardigheden)

- Geen nieuw concept
  - Concept “Literacy” verwijst naar een geheel van vaardigheden of competenties die mensen nodig hebben om te kunnen functioneren in bepaalde domeinen
  - Toenemend belang sinds het midden van de 20ste eeuw
    - Bekwaamheid om materiaal uit verschillende media te identificeren, begrijpen, interpreteren, evalueren, communiceren, berekenen en te produceren (UNESCO)
    - Verruimd naar een aantal concrete “literacies” om te kunnen functioneren in de 21ste eeuw
  - Eerste toepassing in de gezondheidssector sinds jaren ‘70
- Wel een ***verruimd*** begrip
  - Verruimde **betekenis en draagwijdte**
  - Sterke toename van **wetenschappelijk onderzoek**
  - Toenemende **politieke interesse**

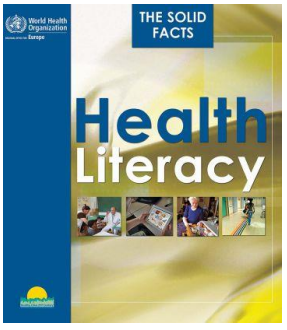
Verruimde betekenis en draagwijdte

- Van ***medische*** naar ***public*** health literacy
  - Initiële klemtoon op individuele vaardigheden in de context van de gezondheidszorg (« *medical health literacy*»)
  - Recent uitgebreid naar een brede set van vaardigheden met relevantie voor de ziektepreventie en gezondheids-promotie (« *public health literacy*»)
- Van functionele naar interactive and kritische health literacy
  - ***Functionele* HL**: kunnen omgaan met woorden en cijfers in een medische context
  - ***Interactieve* HL:** sociale en interindividuele die vereist zijn om te kunnen functioneren in de gezondheidszorg
  - ***Kritische* HL**: evaluatieve vaardigheden die vereist zijn om te kunnen omgaan met gezondheidsinformatie

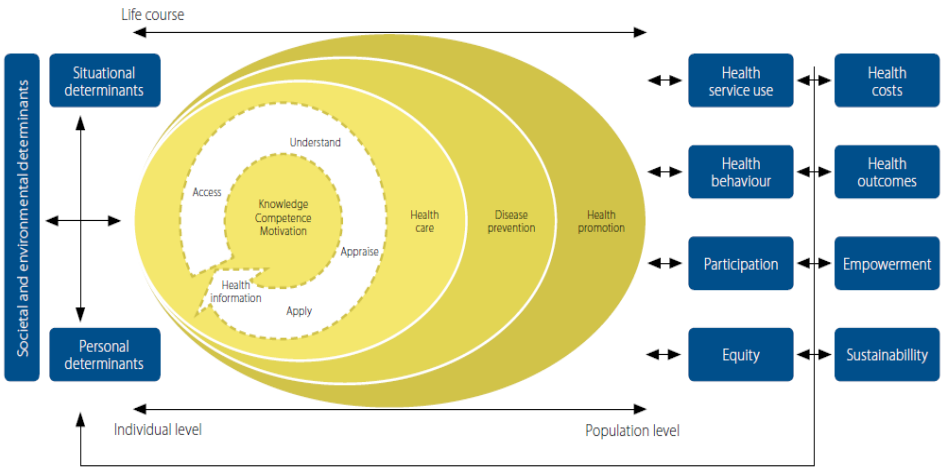
Een multidimensioneel concept

« *A person's knowledge, motivation and competences to access, understand, appraise, and apply health information in order to make judgments and take decisions in everyday life concerning healthcare, disease prevention and health promotion to maintain or improve quality of life during the life course*»

Sørensen et al., Health literacy and public health: A systematic review and integration of definitions and models. *BMC Public Health. 2012*;12:80

Conceptueel model van Health Literacy

Sørensen et al., Health literacy and public health: A systematic review and integration of definitions and models. *BMC Public Health*. 2012;12:80

Onderzoek naar Health Literacy

- Eerste wetenschappelijke publicaties verschenen eind 1970
- Momenteel meer dan 10,982 publicaties in over health literacy in Web of Science
  - 80% verschenen in de laatste 5 jaar
  - > 1500 nieuw publicaties per jaar

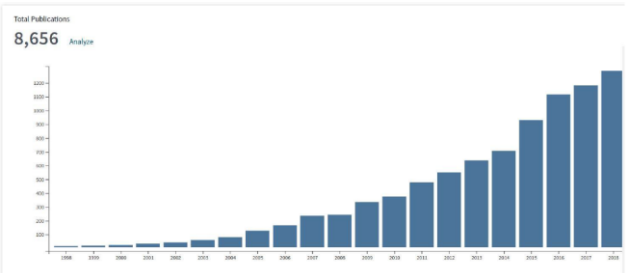

Chart from Thomson-Reuters *Web of Science* database. Accessed January 2019

Toenemende politieke interesse

- VN
  HL beschouwd als belangrijk voor het realiseren van de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling
- OMS
  - HL was één van de 3 prioriteiten in de 9de Global Conference on Health Promotion (Shanghai, 2016)
  - Verbeteren van de HL is een pririteit in de Strategische Doelstellingen-nota « Health 2020 » voor WHO-EUR
- EU
  - HL maakt deel uit van het Gezondheidsprogramma « Health for Growth » (2014-2020)
  - Financiering van projecten rond HL in FP7 en Horizon 2020
- Nationaal niveau
  - Een toenemend aantal landen ontwikkelen een beleid om een antwoord te bieden op lage gezondheidsvaardigheden

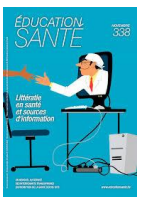
    Rowlands et al. (2018) What is the evidence on existing policies and linked activities and their effectiveness for improving health literacy at national, regional and organizational levels in the WHO European Region? Copenhagen: WHO Europe; 2018
  - België: Rapport met beleidsvoorstellen rond HL door KCE

Maatschappelijke interesse voor Health Literacy

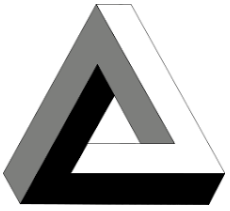

Vanwaar die interese in Health Literacy?

Relevant

Wijzigbaar

Meetbaar

Belang van Health Literacy

Does health literacy mediate the relationship between socioeconomic status and health disparities? Integrative review

Coraline Stormacq[1,2,*], Stephan Van den Broucke[3], and Jacqueline Wosinski[2]

Mediator M
Health literacy

a

b (controlled for X)

Independent variable X
Education

c (total effect)

c' (direct effect controlled for M)

Dependent variable Y
General health
Physical health
Mental health

- Determinant van gebruik en kwaliteit van gezondheidszorg en van daaraan gerelateerde kosten
- Determinant van gezondheids-uitkomsten (in zorg, preventie en gezondheidspromotie)
- Effectindicator van gezondheids-educatie
- Mogelijke mediator van de relatie tussen SES/opleidingsniveau en gezondheidsongelijkheden

Meten van Health Literacy

- Groot aanbod aan meetinstrumenten

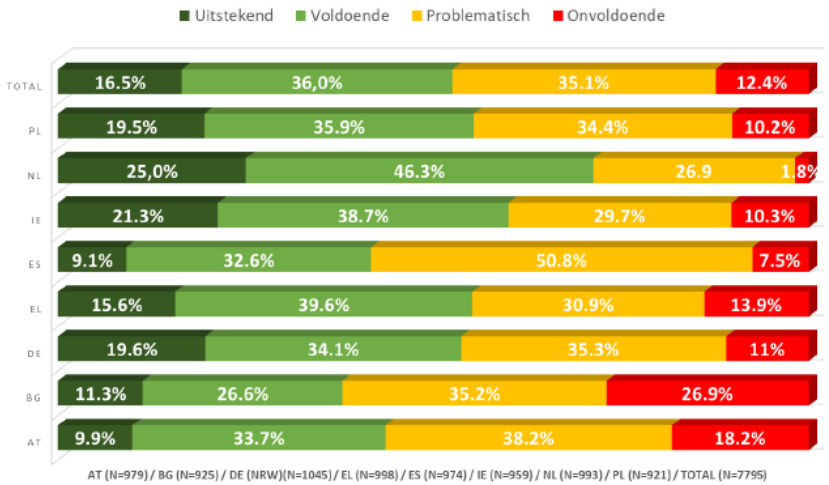
  Health Literacy Tool Shed http://healthliteracy.bu.edu/

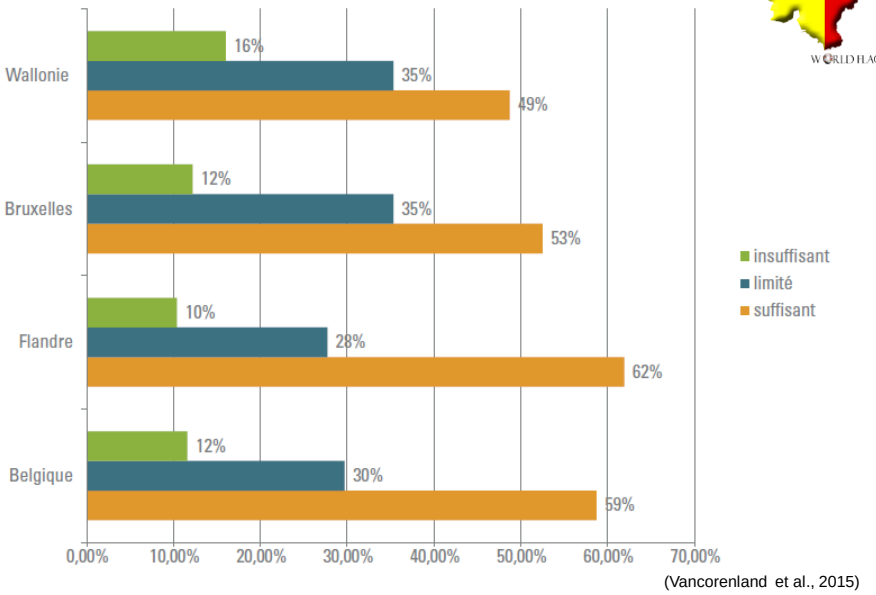
- In functie van doelstellingen en doelgroepen
  - Screening in klinische context
    - Rapid Estimate of Adult Literacy in Medicine (**REALM**)
    - Test of Functional Health Literacy (**TOFHLA**)
    - Newest Vital Sign (**NVS**)
  - Specifieke instrumenten
    - diabetes health literacy
    - mental health literacy
    - …
  - Populatiesurveys
    - National Assessment of Adult Literacy survey (**NAAL**)
    - Health Literacy Questionnaire (**HLQ**)
    - European Health Literacy Survey (**HLS-EU**)

HLS•EU

Health Literacy in Europa (HLS-EU, 2012)

Health Literacy in België

(Vancorenland et al., 2015)

Hoe omgaan met beperkte health literacy?

Individuele gezondheids-vaardigheden nagaan	Overeenkomst nagaan tussen gezondheids-vaardigheden en noden	Situationele vereisten en geboden ondersteuning nagaan

Niveau van HL in de populatie verbeteren via gezondheidseducatie	Compenseren voor beperkte niveaus van HL bij kwetsbare groepen	Situationele vereisten ver-minderen en institutionele ondersteuning bieden

Rol van de samenleving en het beleid

Niveau van HL in de populatie verbeteren

- Educatie en opleiding
  - Aandacht (blijven) besteden aan gezondheid in het onderwijs
  - Gezondheidsvaardigheden integreren in voortgezette opleidingen en programma's voor volwassenen

- Beleidsmaatregelen
  - Health literacy integreren in het gezondheids-, onderwijs- en sociaal beleid
  - Aanmoedigen van gemeenschapsontwikkeling en burgerparticipatie
  - Specifieke acties voor derde leeftijd en maatschappelijk kwetsbare groepen

De rol van gezondheidswerkers

- Compenseren voor lage HL
  - screenen op lage niveaus van HL
  - aanpassen van mondelinge en schriftelijke communicatie
    - voldoende tijd voorzien voor consultaties
    - trager praten
    - gebruik maken van visuele ondersteuning
    - moeilijkheidsgraad van de informatie aanpassen
    - goed begrip van boodschappen nagaan (« teach-back »)

- Patiënten empoweren door hun functionele, interactieve en kritische gezondheidsvaardigheden te verbeteren door middel van specifieke interventies

  (vb. zelfmanagement training voor chronische patienten)

- De vereisten van het gezondheidssysteem verminderen door "health literacy friendly" gezondheidsorganisaties uit te bouwen

Ervaren moeilijkheden bij het omgaan met pattiënten met lage HL

- Gezondheidswerkers en studenten worden niet geselecteerd op communicatievaardigheden
- Training van gezondheidswerkers in communicatie legt andere accenten dan HL
- Gezondheidszorg wordt aangedreven door efficiëntieoverwegingen
  - patiëntenconsultaties zijn beperkt in de tijd
  - weinig incentives voor heldere communicatie
- Weinig besef, kennis en vaardigheden op het vlak van HL bij gezondheidswerkers
- Curricula en bijscholingsprogramma's laten weinig ruimte voor meer aandacht

Training van gezondheidswerkers inzake Health Literacy in de VS

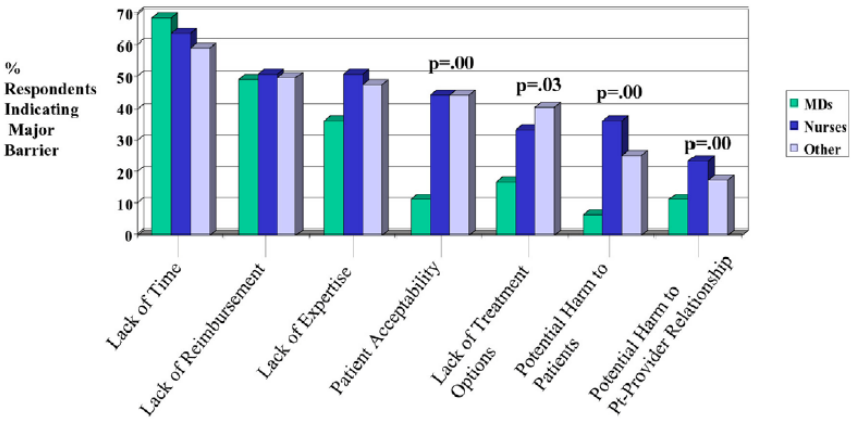
Web-based self-administered survey of all 133 US allopathic schools of medicine with membership in the Association of American Medical Colleges in 2010 (47% response)

In the required curriculum, what "health literacy" (or "health and literacy") items are being taught? (Check all that apply)	Percentage of Schools (n=44)
Prevalence of low literacy or low health literacy	70.5
Association between literacy or health literacy and patient outcomes	84.1
How to use a "teach back" or "show me" technique to check patients' understanding	70.5
How to use plain language skills (ie, the ability to communicate with patients in lay terms, without the use of medical jargon) for oral communication	95.5
How to use plain language skills (ie, the ability to communicate with patients in lay terms, without the use of medical jargon) for written communication	61.4
Other	11.4

In the required curriculum, how is "health literacy" (or "health and literacy") being taught? (Check all that apply)	Percentage of schools (n=44)
Lectures/didactics	84.1
Standardized/simulated patient encounters	56.8
Workshops/role playing	45.5
Assigned readings	31.8
Video	31.2
Experiences with adult low literacy (or low health literacy) patients	25.0
Online training	6.8

Coleman & Appy (2012). Fam Med, 44(7), 504-507.

Houding van gezondheidswerkers ten opzichte van HL screening

Coleman, C. (2011). 4th Biennial Wisconsin Health Literacy Summit

HL-competenties van gezondheidswerkers verstreken

- Gezondheidswerkers opleiden in het herkennen van en omgaan met lage gezondheidsvaardigheden
  - in de professionele opleiding
  - in bijscholing
- Ontwikkelen en implementeren van Health Literacy Curricula
  - Principes uitgewerkt in het ***Calgary Charter on Health Literacy***
  - Integreren in certificatie- en accreditatiesystemen voor opleidingprogramma's
    - vb. IUHPE Health Promotion Accreditation System
- Ontwikkelen en gebruik stimuleren van Health Literacy Toolkits
  - Instrumenten om lage HL te meten/screenen
  - Instrumenten om heldere communicatie te verbeteren

Opleidingsmethoden om HL-vaardigheden aan te leren aan gezondheidswerkers

- Didactische methoden
  vb. lezingen, leesopdrachten, videotraining, …
- Ervaringsgerichte methoden
  - werk in kleine groepen om communicatie met lage HL personen te oefenen
    (vb. vermijden van medisch jargon, aanmoedigen tot vragen stellen, teach-back techniek)
  - rollenspel in kleine groepen
  - analyse van opgenomen klinische gesprekken
  - gesimuleerde gesprekken met een « standaard » patient
- Observatie van trainees tijdens klinische gesprekken
- De meest succesvolle trainingen bestaan uit een groot aantal trainingen en integreren kennis- en vaardigheidsverwerving in de praktijk met patiënten

Coleman (2011). *Nursing Outlook*, 59(2), 70-78.
Souncers, Palesy & Lewis (2019). *Health Professions Education*, 5(1), 13-29.

Health Literacy toolkits

- Praktisch uitgewerkte tools en technieken die gezondheidswerkers kunnen implementeren
- Bevatten doorgaans
  - een reeks hulpmiddelen om de aandacht voor HL bij gezondheidswerkers te verbeteren
  - uitgewerkte vormingssessies met voorbeelden die kunnen aangepast worden aan de situatie
  - Een aantal case studies
- Combineren vaak ITC toepassingen met face-to-face trainingsmiddelen

Europees opleidingsprogramma rond HL voor gezondheidswerkers

Contents lists available at ScienceDirect

Patient Education and Counseling

journal homepage: www.elsevier.com/locate/pateducou

Short communication

Developing and pilot testing a comprehensive health literacy communication training for health professionals in three European countries

Marise S. Kaper[a,*], Jane Sixsmith[b], Jaap A.R. Koot[a], Louise B. Meijering[c], Sacha van Twillert[d], Cinzia Giammarchi[e], Roberta Bevilacqua[f], Margaret M. Barry[b], Priscilla Doyle[b], Sijmen A. Reijneveld[a], Andrea F. de Winter[a]

ARTICLE INFO

Article history:
Received 23 January 2017
Received in revised form 12 July 2017
Accepted 14 July 2017

Keywords:
Health literacy
Patient-centred communication
Professional education
Multidisciplinary training

ABSTRACT

Objective: Skills to address different health literacy problems are lacking among health professionals. We sought to develop and pilot test a comprehensive health literacy communication training for various health professionals in Ireland, Italy and the Netherlands.

Methods: Thirty health professionals participated in the study. A literature review focused on evidence-informed training-components. Focus group discussions (FGDs) explored perspectives from seventeen professionals on a prototype-program, and feedback from thirteen professionals following pilot-training. Pre-post questionnaires assessed self-rated health literacy communication skills.

Results: The literature review yielded five training-components to address functional, interactive and critical health literacy: health literacy education, gathering and providing information, shared decision-making, enabling self-management, and supporting behaviour change. In FGDs, professionals endorsed the prototype-program and reported that the pilot-training increased knowledge and patient-centred communication skills in addressing health literacy, as shown by self-rated pre-post questionnaires.

Conclusion: A comprehensive training for health professionals in three European countries enhances perceived skills to address functional, interactive and critical health literacy.

Practice implications: This training has potential for wider application in education and practice in Europe.

- Omvattend geïntegreerd vormings-programma rond HL voor diverse gezondheidswerkers in Ierland, Italië en Nederland
- Besteedt aandacht aan functionele, interactieve en kritische HL a.h.v. 5 trainingscomponenten
  - health literacy educatie
  - vergaren en aanbieden van informatie
  - gedeelde besluitvorming
  - faciliteren van zelfmanagement
  - ondersteunen van gedrags-verandering
- Mogelijkheid tot een ruimere toepassing in Europa

Naar eindtermen voor HL training van gezondheidswerkers

Journal of Health Communication, 18:82–102, 2013
Published with license by Taylor & Francis
ISSN: 1081-0730 print/1087-0415 online
DOI: 10.1080/10810730.2013.829538

Routledge
Taylor & Francis Group

Health Literacy Practices and Educational Competencies for Health Professionals: A Consensus Study

CLIFFORD A. COLEMAN

Department of Family Medicine, Oregon Health & Science University, Portland, Oregon, USA

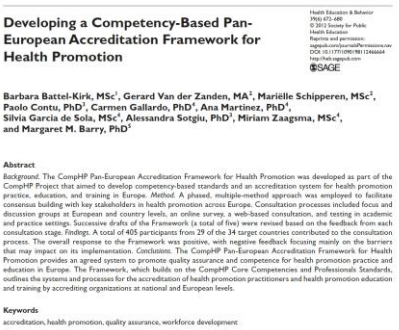
STAN HUDSON

Center for Health Policy, University of Missouri, Columbia, Missouri, USA

LUCINDA L. MAINE

American Association of Colleges of Pharmacy, Alexandria, Virginia, USA

Health care professionals often lack adequate knowledge about health literacy and the skills needed to address low health literacy among patients and their caregivers. Many promising practices for mitigating the effects of low health literacy are not used consistently. Improving health literacy training for health care professionals has received increasing emphasis in recent years. The development and evaluation of curricula for health professionals has been limited by the lack of agreed-upon educational competencies in this area. This study aimed to identify a set of health literacy educational competencies and target behaviors, or practices, relevant to the training of all health care professionals. The authors conducted a thorough literature review to identify a comprehensive list of potential health literacy competencies and practices, which they categorized into 1 or more educational domains (i.e., knowledge, skills, attitudes) or a practice domain. The authors stated each item in operationalized language following Bloom's Taxonomy. The authors then used a modified Delphi method to identify consensus among a group of 23 health professions education experts representing 11 fields in the health professions. Participants rated their level of agreement as to whether a competency or practice was both appropriate and important for all health professions students. A predetermined threshold of 70% agreement was used to define consensus. After 4 rounds of ratings and modifications, consensus agreement was reached on 62 out of 64 potential educational competencies (24 knowledge items, 27 skill items, and 11 attitude items), and 32 out of 33 potential practices. This study is the first known attempt to develop consensus on a list of health literacy practices and to translate recommended health literacy practices into an agreed-upon

Developing a Competency-Based Pan-European Accreditation Framework for Health Promotion

Health Education & Behavior
39(6) 673–680
© 2012 Society for Public Health Education
Reprints and permission:
sagepub.com/journalsPermissions.nav
DOI: 10.1177/1090198112466664
http://heb.sagepub.com

SAGE

Barbara Battel-Kirk, MSc[1], Gerard Van der Zanden, MA[2], Mariëlle Schipperen, MSc[2], Paolo Contu, PhD[3], Carmen Gallardo, PhD[4], Ana Martinez, PhD[4], Silvia Garcia de Sola, MSc[4], Alessandra Sotgiu, PhD[3], Miriam Zaagsma, MSc[4], and Margaret M. Barry, PhD[1]

Abstract

Background. The CompHP Pan-European Accreditation Framework for Health Promotion was developed as part of the CompHP Project that aimed to develop competency-based standards and an accreditation system for health promotion practice, education, and training in Europe. *Method.* A phased, multiple-method approach was employed to facilitate consensus building with key stakeholders in health promotion across Europe. Consultation processes included focus and discussion groups at European and country levels, an online survey, a web-based consultation, and testing in academic and practice settings. Successive drafts of the Framework (a total of five) were revised based on the feedback from each consultation stage. *Findings.* A total of 405 participants from 29 of the 34 target countries contributed to the consultation process. The overall response to the Framework was positive, with negative feedback focusing mainly on the barriers that may impact on its implementation. *Conclusion.* The CompHP Pan-European Accreditation Framework for Health Promotion provides an agreed system to promote quality assurance and competence for health promotion practice and education in Europe. The Framework, which builds on the CompHP Core Competencies and Professionals Standards, outlines the systems and processes for the accreditation of health promotion practitioners and health promotion education and training by accrediting organizations at national and European levels.

Keywords

accreditation, health promotion, quality assurance, workforce development

Conclusies

- De rol van gezondheidswerkers bij het omgaan met personen met lage HL wordt steeds meer erkend
- Het is belangrijk dat de gezondheidswerkers over de nodige competentie beschikken om met patiënten met lage HL om te gaan
- Er bestaan verschillende benaderingen, methoden en instrumenten om gezondheidswerkers op te leiden inzake HL
- Het aanbod aan opleidingsprogramma's rond HL voor gezondheids-werkers is groeiende, maar de inhoud van dergelijke programma's is nog niet goed onderzocht
- Het opstellen van eindtermen en opname van vaardigheden inzake HL in accreditatiesystemen voor professionele opleiding zou kunnen bijdragen tot meer aandacht en een effectievere aanpak van lage HL

"Literacy isn't just about reading, writing, and comprehension. It's about culture, professionalism, and social outlook."

— Taylor Ellwood